

ALLIANSENS BUDGET 2018 samt plan 2018-2020

Med fokus på
medarbetare, vårdkvalitet
och tillgänglighet

ALLIANSEN I LANDSTINGET BLEKINGE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	1
VISION OCH UPPDRAG	2
ALLIANSENS ÖVERGRIPANDE MÅL	3
ALLIANSENS PLANERADE SATSNINGAR	4
PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR	5
MEDBORGARE	7
MEDARBETARE	9
PROCESS	11
NÄMNDERNAS UPPDRAG	13
LANDSTINGSSTYRELSEN	19
HÅLLBAR UTVECKLING	21
EKONOMI	22
BUDGET	24

FÖRORD

Blekinges landsting förtjänar ett realistiskt politiskt alternativ. Vi fyra partier i Alliansen sätter med den här budgeten fokus på medarbetarna, vårdkvalitet och tillgänglighet. Vi vill göra en kraftfull satsning på personalen eftersom medarbetarna är vår allra viktigaste resurs för att skapa den bästa hälso- och sjukvården.

Personalen ska ha en god arbetsmiljö och känna trivsel. Medarbetarna ska uppleva respekten att deras kunskap tas tillvara samtidigt som de får möjlighet att lära nytt och utveckla sig. Så får patienterna ett professionellt och högkvalitativt mottagande.

I en värld där förutsättningarna för hälso- och sjukvården förändras snabbt krävs ett tydligt och lyssnande ledarskap. Framtidens vård kan bara formos i respektfull dialog mellan medarbetarna, medborgarna och politiken. Först när det uppstår en samsyn om vad och hur vi tillsammans skall leverera i form av vård och omsorg ger vi oss själva en möjlighet att uppnå de höga mål vi tillsammans formar.

I Alliansens vision av framtidens vård ingår också ett tydligt ekonomiskt ledarskap där vi tar ansvar för skattebetalarnas pengar. Landstinget Blekinge ska präglas av utveckling och förbättring där valfrihet, fokus på individen och ett starkt miljöarbete står i fokus. Rätt vård ska ges efter behov, oavsett tjockleken på din plånbok eller var du bor i länet. Alliansen strävar därför ständigt efter en bra och hänsynsfull dialog med våra medarbetare och med företrädare för patienterna. Vår övertygelse är att om alla berörda känner sig delaktiga i vårdens utformning, kommer vi närmare en effektiv vårdkedja som präglas av medmänsklighet. Alliansen vill med empati och trygghet ta ansvar för dig som är patient liksom för dig som är medarbetare, ta ett grundläggande ansvar för landstingets ekonomi, för landsbygden och miljön samt låta verksamheten genomföras av fokus på individen och valfrihet.

Alexander Wendt
Moderaterna

Lars Karlsson
Centerpartiet

Nils Ingmar Thorell
Liberalerna

Inga Lill Siggelsten Blum
Kristdemokraterna

1. VISION OCH UPPDRAG

Hög vårdkvalitet, tillgänglighet och fokus på medarbetarna är grundstenarna i vårt politiska arbete inom Alliansen. Landstingets uppdrag regleras till stora delar av Hälso- och sjukvårdslagen. Verksamhet, vision och uppdrag regleras därefter.

Vår vision är att blekingarna ska ges bästa möjliga förutsättningar för en god hälsa och en god hälso- och sjukvård inklusive tandvård. De ska också känna trygghet i att vården finns tillgänglig när den behövs.

Hälso- och sjukvården ska utgå från att varje människa är unik och att alla har samma absoluta och okränkbara värde. Hälso- och sjukvården ska vara ett uttryck för omsorg och solidaritet mellan människor i samhället. Ett hälsofrämjande synsätt ska prägla hela landstingets verksamhet. Individuella behov ska vara utgångspunkten för service, vård och omsorg. Förhållningssättet ska genomsyras av respekt för den enskildes integritet, insyn och rätt till självbestämmande. En stor öppenhet måste finnas för olika former av vård och omsorg. Finansieringen av insatserna inom vård- och omsorgsverksamheten ska vara solidariskt utformad.

Det får aldrig bli en ekonomisk fråga om man ska kunna få tillgång till den service, sjukvård och omsorg man behöver. Flera olika vårdgivare kan stimulera till nytänkande och tillföra vården nya dimensioner. Privata, kooperativa och ideellt drivna alternativ ska ges förutsättningar att utvecklas för att medborgarna ska ges frihet att själva välja utförare.

Hälso- och sjukvården ställs inför stora utmaningar när livslängden ökar, tekniska och medicinska framsteg skapar möjligheter till fler och bättre insatser samtidigt som befolkningens förväntningar på hälso- och sjukvården höjs. Det är positivt att människors hälsa förbättras och att livskvaliteten ges förutsättningar att öka genom förebyggande

arbete och effektiva behandlingar. Det finns samtidigt en utbredd ohälsa som är resultatet av arbetsliv, livssituation och livsstil.

Många allvarliga sjukdomar går att förebygga genom ändrade kost- och dryckesvanor och ett i övrigt sundare liv. Betydelsen av att ta hand om sig själv och sin kropp är väl känd. Även om varje person har ansvar för sin egen hälsa kan det vara svårt att bryta beteendemönster och livsstil. Hälsofrämjande och förebyggande vård ska därför prioriteras och vara en naturlig del i alla vårddmöten och den ska anpassas efter individens behov.

Primärvården utgör grunden i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet. Den står för den vårdnivå som ska tillgodose befolkningens basala och ofta förekommande behov av hälso- och sjukvård. Därför ska primärvården förstärkas. Det fortsatta utvecklingsarbetet ska inriktas mot fortsatt förbättrad tillgänglighet, kortare vårdköer och fler aktörer som verkar inom vård och omsorg. Grundidén med närsjukvård är att vårdkompetensen samlas runt patienten så mycket som möjligt för att patienten ska slippa bli hänvisad till olika undersökningar och behandlingar. Det är patienten – inte systemet – som skall vara i centrum för hälso- och sjukvården. Landstingets verksamhet ska drivas utifrån en långsiktig helhetssyn med respekt för vår samtida omgivning och kommande generationer. Landstinget har ett stort ansvar för att gå före och visa nödvändigheten i att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle socialt, ekologiskt och ekonomiskt.

När vi nu går mot en regionbildning kommer landstinget Blekinge från 1 januari 2019 att bli Region Blekinge och innefatta regionalt utvecklingsansvar, kollektivtrafik samt regionala kulturfrågor. Alliansen är positiv till denna förändring och anser att användningen av skattepengarna i och med regionbildningen kommer att effektiviseras i en ännu bättre organisation.

2. ALLIANSENS ÖVERGRIPANDE MÅL

Vi kommer alla någon gång i livet i kontakt med vården, antingen som patient eller närstående. Mötet med vården ska präglas av trygghet, empati, tillgänglighet och kunskap. Vi i Alliansen vill med fokus på medarbetarna, vårdkvalitet och tillgänglighet utveckla Landstinget Blekinge tillsammans med personalen. En god dialog mellan verksamhet och politik är en förutsättning för att personalen ska ha en god arbetsmiljö. Därmed skapas förutsättningar för att medborgarna ska få en bra och patientsäker vård. Alliansen kommer därför att arbeta fram våra övergripande mål för sjukvården i dialog med personalen.

- **Medarbetarna** ska ha goda möjligheter till vidareutbildning och kompetensutveckling.
- **Vårdkvalitet** innebär för oss en hög kompetensnivå hos personalen, ändamålsenliga lokaler och god patientsäkerhet.
- **Tillgänglighet** handlar om att korta köerna, ge blekingeborna möjlighet till fler vårdalternativ och om att satsa på valfrihet för individen.

MEDARBETARE

Med Alliansens budget kommer Landstinget Blekinge göra en kraftfull satsning på personalen. Personalen är vår viktigaste resurs för en trygg och tillgänglig vård. Den ska erbjudas ett hälsosamt och balanserat arbetsliv, bättre schema och utvecklingsmöjligheter samt attraktiva och konkurrenskraftiga anställningsvillkor. Det är viktigt att värna och premiera personalens initiativ och entreprenöranda. Det är hos personalen den kunskap och erfarenhet finns som är grunden för vårdens utveckling och det är i dialog med personalen vården ska utvecklas. Därför är ledarskapet i organisationen prioriterat.

VÅRDKVALITET

Genom att personalen får rätt kompetensutveck-

ling kan Landstinget Blekinge erbjuda en bättre folkhälsa för våra medborgare. Patienterna ska få möjlighet att hitta rätt vårdnivå från början. En mångfald av vårdgivare kommer att ge medborgarna valmöjlighet efter var och ens behov. Det är av yttersta vikt att vi i arbetet med framtidens hälso- och sjukvård och i samband med renoveringen av våra sjukhus prioriterar enpatientsrum. Det handlar om vårdkvalitet, patientsäkerhet och minimering av spridning av multiresistenta bakterier.

TILLGÄNGLIGHET

Tillgänglighet innebär att korta köerna, se till att man enkelt och effektivt kan komma i kontakt med vården och boka tid. Det innebär också att patienten fritt kan välja vårdgivare och medarbetaren välja arbetsgivare. Kömiljarden var ett mycket effektivt sätt att få ned köerna i vården, vi vill skapa ett nytt sådant incitament inom Landstinget Blekinge. Tillgänglighet kan också beskrivas genom den patientsäkerhet vi uppnår genom att landstinget har en trygg, frisk och välutbildad personal som trivs på jobbet och bemöter patienten med respekt och empati. Vi skapar trygghet genom att medborgarna känner tillit till både bedömningar och behandlingar baserade på vetenskap och evidens. En sammanhållen vårdkedja är grundläggande för att patienten ska känna trygghet i att alla samarbetar med dennes behov och perspektiv i fokus. Alliansen vill även se över tillgänglighetsmålen. Vårt mål är att alla ska få en kontakt med vården samma dag, bokad besök senast inom fem dagar. Patienter ska få vård i rätt tid efter angelägenhetsgrad och diagnos.

EN ANSVARSFULL STYRNING AV EKONOMIN

För att kunna uppnå Alliansens mål med fokus på medarbetarna, vårdkvalité och tillgänglighet krävs en ansvarsfull styrning av ekonomin där alla satsningar och ambitioner är finansierade krona för krona. Medborgarna skall känna trygghet i att landstinget skapar bästa möjliga vård för våra gemensamma skattepengar. Politiken ska fördela resurserna efter behov, vilket sker i förtroende gemensamt med våra chefer. Alliansen har under många år arbetat för införandet av KPP (Kostnad Per Patient). Detta viktiga styrinstrument har nu införts och kommer att bli en grundläggande del i ekonomistyrningen. Här behövs också en förståelse och kunskap ute i verksamheten om den ekonomiska styrningen. Den förståelsen vill vi skapa genom vidareutbildning av våra chefer.

3. ALLIANSENS PLANERADE SATSNINGAR

- Sjukvårdsupplysningen 1177 ska förstärkas så att korta svarstider kan erbjudas dygnet runt. Möjligheten att 1177 kan boka tider på respektive vårdcentral ska införas.
- Jourcentralen i Karlshamn omvandlas till Sveriges modernaste närakut med digital diagnostik.
- Ett Hospice skapas i Blekinge.
- Jourcentraler i varje kommun införs. De ska vara öppna klockan 17-23 då vårdcentralerna stänger.
- Kraftfull satsning på kompetensutvecklingen för våra medarbetare.
- Mammografi för samtliga kvinnor mellan 35 - 74 år
- Pappografi (PSA-screening) för alla män från 50 - 74 år
- Kvinnor även över 60 upp till 74 år blir kallade till cellprovtagning.

Ovanpå detta planerar vi för mycket annat varefter organisationen förändras och budgeten tillåter. Däribland flera mobila team, ökad tillgänglighet genom förlängda öppettider men också genom att släppa in fler privata alternativ.

Vi moderniserar tidsbokningen till vården, inför en satsning på barn- och ungdomshälsa, samt på akuten i Karlskrona genom att införa specialiserade akutläkare.

Vi inför ett innovationsråd så att goda idéer och förslag från våra medarbetare får ett trovärdigt bemötande av folk som prövar och utvärderar förslagen på allvar.

4. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

"Planeringsförutsättningarna ger oss en inblick i världen och lokalsamhället runt omkring oss påverkar vår möjlighet till att ge Blekinges medborgare en god vård."

EN ÅLDRANDE BEFOLKNING

Blekinges medborgare kommer att leva längre och därmed kommer antalet personer med åldersrelaterade sjukdomar sannolikt att öka. Trots en utveckling med bättre hälsa bland våra äldre är vårdtillfällena fler, längre och mer resurskrävande än bland våra yngre medborgare.

FOLKHÄLSA

Skillnader i hälsa mellan grupper med olika utbildningsbakgrund och ekonomiska förhållanden är tydliga i Blekinge. Jämfört med riket lever en större andel av medborgarna med sämre hälsa och livsvillkor. Levnadsvanorna har en mycket stark koppling till många av våra vanligaste sjukdomar. Andelen dagliga rökare i Blekinge har minskat. Psykisk ohälsa har dock ökat och de största ökningarna finns bland unga, och i synnerhet unga kvinnor. Andelen Blekingebor med riskabla alkoholvanor är lägre här än i övriga Sverige.

ÖKADE FÖRVÄNTNINGAR PÅ HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Den medicinska utvecklingen och ett generellt ökat välbefinnande skapar ökade förväntningar på vad hälso- och sjukvården ska åstadkomma. Tillgången på kunskap och information ökar och patienterna ställer allt högre krav på information, tillgänglighet och behandling. En välinformerad patient eller anhörig kan också bidra till en högre grad av delaktighet i vården.

UTVECKLING

Hela tiden skapas nya behandlingsmetoder, läkemedel och nya arbetssätt som ger förutsättningar för att öka vårdens kvalitet och effektivitet. Denna utveckling gör också att fler medborgare söker mer vård. En obalans mellan behov, efterfrågan och tillgängliga resurser skapar ett läge som ställer krav på prioriteringar, med målet att fördela vården efter behov och på lika villkor. Även om förtroendet för hälso- och sjukvården i Blekinge ligger på en stabilt hög nivå är medborgarna inte övertygade om att vården ges på lika villkor.

Landstinget har en stor utmaning i att på ett bra sätt fullgöra de krav som ställs i lagar och regler. Landstinget måste också samordna vårdprocesserna bättre för att få en samlad bild av patientens sjukdom och hälsoutveckling. Framför allt för de patienter med komplexa sjukdomstillstånd och flera diagnoser.

FINANSIERINGSBEHOV

De ekonomiska resurserna för att möta framtidens utveckling kommer att vara begränsade. Detta ställer bland annat krav på en ännu mer effektiv hälso- och sjukvård. Kostnaden för extra vård dygn på grund av vårdskador som hade kunnat undvikas uppgår till ca 100 miljoner per år i Blekinge. Patientsäkerhetsarbete är därför ett centralt sätt att effektivisera verksamheten på. Landstinget ska skapa en organisation och en process så att den enskilda i slutändan får vård och insatser som vilar på bästa tillgängliga kunskap.

ANSTÄLLNINGSBEHOV

Landstinget Blekinge kommer att ha ett stort rekryteringsbehov de kommande tio åren. Vi kommer därför att göra vårt bästa för att landstinget ska vara en attraktiv arbetsgivare. Vi vill bland annat kunna erbjuda bättre arbets- och lönevillkor, bättre arbetsmiljö, och gott medarbetarskap. Vi ska skapa en trivsammare arbetsmiljö som gör att fler medarbetare och arbetssökande väljer att arbeta inom landstingets verksamheter.

GLOBALA FAKTORER

Klimatförändringar och miljöförstöring påverkar hälsan och behovet av hälso- och sjukvård. Landstinget måste leva upp till de allt högre krav som ställs på att minska sin klimat- och miljöpåverkan. Antibiotikaresistens är ett av de största globala hoten mot människors hälsa och ett ökat resande till länder där resistenta bakterier är vanliga ökar spridningen. Krig och katastrofer leder till att människor måste söka skydd utanför sitt hemland. Antalet asylsökande i Blekinge förväntas öka, vilket bland annat ställer krav på primärvården att kunna erbjuda en vård utifrån patientens specifika behov, även om denne har en annan kultur och ett annat modersmål.

LOKALA FÖRUTSÄTTNINGAR

Samarbetet inom Södra Sjukvårdsregionen är viktigt av två övergripande skäl. Dels blekingarnas tillgång till högspecialiserad vård utanför länet dels att delar av regionvården kan förläggas till Blekingesjukhuset. Specialistkompetenser måste på ett rimligt sätt fördelas inom regionen. För att vårdprocesser ska kunna sättas in så tidigt som möjligt är tidig diagnostik avgörande. Inrättandet av Diagnostiskt Center är en av flera åtgärder som åstadkommer detta.

FRAMTIDENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Alliansen tycker att det är viktigt att framtidens hälso- och sjukvård omfattar samtliga blekingebor oavsett bostadsort. Alliansens vision är att jourcentralen i Karlshamn ska bli Sveriges modernaste närankut. Vi vill göra verksamheten ännu bättre, billigare och mer tillgänglig. Dessutom ska den vara tillgänglig dygnet runt. Genom att digitalisera diagnostiken fullt ut och bemanna med specialistsköterskor och undersköterskor går det att drastiskt öka diagnoskapaciteten i västra Blekinge. Medicinläkarkompetens finns redan tillgänglig på sjukhuset nattetid och dialogen mellan patienten, jourläkaren och personalen på plats kan ske i realtid via bildlänk med säkra, fasta och krypterade länkar. Allt lagras för införande i journal. Närheten till vården är en av allianspartiernas högst politiska prioriteringar.

5. MEDBORGARE

"Perspektivet medborgare beskriver hur landstinget utifrån sitt uppdrag på ett hållbart och förtroendeskapande sätt ska tillgodose befolkningens behov och bidra till en bra livskvalitet."

Alliansen ska arbeta för att tillgodose medborgarnas behov av sjukvård på bästa sätt. Vi vill öka kvaliteten i mötet mellan personal och patient. I det ligger även att det måste skapas ett förtroende mellan politiken och våra medarbetare. Vi ser också vikten av att patienten har tillgång till sin egen journal på ett säkert sätt.

Vi tar vårdkvalitén på stort allvar och vill arbeta mycket tydligare med bland annat information, delaktighet, hygien och vårdskador som hade kunnat undvikas.

Vårdköerna behöver förkortas väsentligt och leder till bättre tillgänglighet. För det behövs en politik som vågar ta ansvar och driva utvecklingen åt rätt håll samt öka valfriheten för den enskilda medborgaren. Det är viktigt att vi har ett professionellt förhållningssätt där patienten känner sig sedd, får klara besked och möter professionen på rätt nivå. Det är också viktigt att såväl patienten som de anhöriga känner sig delaktiga i vården och tas på allvar.

Våra medarbetare ska få rätt möjligheter och kunskap för att klara detta möte med patienten på bästa tänkbara sätt. Vården måste få möjlighet och tillgång till moderna sätt att kommunicera på såsom e-post, internetbokning med mera. Vi måste vara beredda på att kommunicera på det sätt som medborgarna förväntar sig och är vana vid från andra sammanhang. Vårdkontakten ska ske på patientens villkor och inte tvärtom.

JÄMLIK HÄLSA

En bra och jämlik hälsa är en av de viktigaste faktorerna för hållbar tillväxt, utveckling och välfärd. Omvänt finns ett samband genom att människors hälsa påverkas positivt av en stark ekonomisk utveckling. Landstinget ska med sin verksamhet bidra till en utveckling som förbättrar hälsan för alla blekingar oavsett ålder, kön, könsidentitet, sexuell läggning, funktionsnedsättning, religion, etnisk tillhörighet, geografisk bostadsort och socioekonomiska förutsättningar. Medborgarna i Blekinge ska kunna känna trygghet i att få den vård de behöver när de behöver den oavsett var de bor i länet. Vård inom rätt tid är en viktig faktor för att nå ett bra medicinskt resultat men också för hur patienten upplever vården.

PERSONCENTRERAD VÅRD

Personcentrerad vård innebär att patienter ska mötas som fria och värdiga personer. Personcentrerad vård innebär att patienten har förmåga att fatta beslut och kommunicera samt har kunskap om tekniska aspekter och hjälpmedel i vården. Vårdmiljön ska vara ett stödjande system där patienten ska ha förutsättningar att vara delaktig. Bra ledarskap är grundläggande liksom kommunikation och information som leder till gemensamt beslutsfattande.

PATIENTANSVARIG SJUKSKÖTERSKA ELLER UNDERSKÖTERSKA

Alliansen har för avsikt att verksälla fullmäktiges beslut om aktiv hälsostyrning. Patienter med flertalet diagnoser och många besök i vården får en egen ansvarig sjuksköterska eller undersköterska.

SÄKER VÅRD

Patientsäkerhet är att skydda patienter mot vårdskada, det vill säga patienter ska inte drabbas av undvikbar skada vid vård och behandling. Undvikbara skador är sådana som inte skulle uppkommit om exempelvis rätt rutiner och riktlinjer följts, om rätt och evidensbaserade metoder och tekniker använts, eller om patienter omhändertagits och vårdats med rätt kompetens.

6. MEDARBETARE

"Perspektivet medarbetare beskriver vad det innebär för landstinget att vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare samt hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas för att bidra till att verksamhetens mål uppnås."

Under den kommande tioårsperioden har Landstinget Blekinge ett betydande rekryteringsbehov av medarbetare. Dagens arbetsmarknad präglas av stor rörlighet och hård konkurrens om arbetskraften, vilket innebär att landstinget måste vara en attraktiv arbetsplats för att medarbetaren skall stanna kvar. Det betyder bland annat att landstinget ska kunna erbjuda bra arbets- och lönevillkor, god arbetsmiljö och medarbetarskap som gör att både medarbetare och arbetssökande väljer att arbeta inom landstingets verksamheter.

Den goda arbetsplatsen kännetecknas av en helhetssyn som på ett medvetet och genomtänkt sätt integrerar personlig utveckling med en effektiv organisation. Alliansen som arbetsgivare vill i dialog med personalen åstadkomma en patientsäker och kostnadseffektiv vård. God hälsa är viktigt för varje människa. Den ger människan frihet och kraft att kunna förverkliga drömmar. Att förebygga ohälsa hos medarbetarna är något som Alliansen kommer att sträva efter. Med inriktning på hållbarhet i arbetslivet ska Alliansens personalpolitik bidra till en god arbetsmiljö men även ökad kvalitet, säkerhet och konkurrenskraft. Öppenhet och viljan att lära av varandra är Alliansens utgångspunkt för landstingets personalpolicy. Personalen är vår allra viktiga

gaste resurs och det är genom att arbetsmiljön är god, trivseln är stor och utrymme ges till att både förvärva nya kunskaper. Då får patienterna det mest professionella mottagandet med hög kvalitet och att medarbetaren på bästa sätt får använda alla sina kunskaper. Då får patienterna det mest professionella mottagandet med hög kvalitet. I en värld av snabbt förändrade omständigheter för hälso- och sjukvården krävs ett tydligt och lyssnande ledarskap.

DELAKTIGHET

Ett aktivt medarbetarskap ger en bra hälso- och sjukvård och därmed också nöjda patienter. Alliansen vill att steget mellan politisk ledning och medarbetarna blir kortast möjligt. Medarbetarna i verksamheten är professionella och genom att skapa en öppen dialog med personalen vill Alliansen få dem att känna att de har det förtroende från den politiska ledningen samt delaktighet i hur verksamheten bedrivs och i de beslut som tas. Medarbetarskap betyder för oss motiverade och engagerade medarbetare som tar ansvar för verksamhetens utveckling och som känner arbetsglädje, stolthet och framtidstro. För att kunna säkerställa en bra vård och ett gott omhändertagande av patienterna är det viktigt att medarbetare på alla nivåer känner sig motiverade att göra goda arbetsinsatser utifrån sina uppdrag. En viktig förutsättning för ett aktivt medarbetarskap är att landstinget är en attraktiv arbetsgivare som tillvaratar medarbetarnas kompetenser och utvecklingskraft på bästa möjliga sätt. Det innovationsråd vi tänker inrätta ska lyfta förslag om förbättringsåtgärder från medarbetare, patienter och anhöriga. Detta är ett viktigt instrument för att förbättra arbetssätt, öka delaktighet och påverka arbetssituationen.

MEDARBETARSAMTAL

Medarbetarsamtal skall kännetecknas av öppenhet och respekt samt utföras med hjälp av elektroniskt systemstöd innehållande en individuell utvecklingsplan. Denna plan kan till exempel innehålla områden såsom: upplevd delaktighet, kunskapskrav, egenskaper, arbetsuppgifter och ansvarsområden, prioriterade mål, prestationer, arbetsmiljö och hälsa, samarbete och bemötande. Dessa områden skall vara kända och diskuterade med medarbetaren för att bidra till det positiva sambandet mellan lön, motivation och resultat. Ett elektroniskt stöd vid medarbetarsamtalen medför tydlighet samt underlättar vid till exempel chefsbyte. Lönespridningen behöver ökas för att möjliggöra individuell löneut-

veckling. Könrelaterade löneskillnader får inte förekomma. Att vara en ansvarstagande arbetsgivare innefattar även att vid medarbetarsamtal föra en diskussion kring medarbetarens hälsa i relation till livsstil och livsstilsförändringar. Konsekvenserna av ett sådant samtal ska vid behov kunna kopplas till landstingshälsan alternativt livsstilmottagningen.

KOMPETENSUTVECKLING OCH ERFARENHETSUTBYTE

En god och långsiktig kompetensförsörjning kräver att principerna för ledning och styrning är klara och att ansvarsfördelningen är tydlig på alla nivåer. För att klara en säker vård för medborgaren är det avgörande inför framtiden att landstinget kan rekrytera och utveckla rätt kompetens, men också säkerställa att rätt kompetens kan behållas. Det är därför viktigt att verksamheten arbetar strukturerat och långsiktigt med kompetensförsörjning och att resurserna används på bästa sätt. Utvecklingen kräver att olika yrkens respektive ansvarsområde och arbetsuppgifter kan omprövas. Vi måste sträva efter "rätt person på rätt plats i rätt tid".

Idag klarar inte landstinget av målen om medarbetarnas rätt till kompetensutveckling och medarbetarsamtal. Alliansen vill prioritera personalen och förändra förutsättningarna så att tid och resurser

avsätts för personalens kompetensutveckling. All kompetensutveckling ska ha sin utgångspunkt i verksamhetens uppdrag. Ständiga omprövningar av vilken kompetens som bäst används för att uppnå verksamhetens mål och förändringar i verksamheten kan innebära ett nytt sätt att arbeta som i sin tur kan leda till att nya yrkesgrupper skapas eller att arbetsuppgifter förändras inom och mellan yrkesgrupper.

Vi måste vara beredda att ständigt kunna ompröva gällande rutiner och arbetsuppgifter samt olika yrkens respektive ansvarsområde och arbetsuppgifter. Alliansen vill främja olika karriärmöjligheter genom att låta medarbetare byta enhet/avdelning, utan att behöva säga upp sig ifrån sin nuvarande tjänst. Alliansen vill förse varje enhet/avdelning med medel enbart avsedda för kompetensutveckling.

7. PROCESS

”Perspektivet process beskriver vikten av att resurserna utnyttjas effektivt med hjälp av forskning, utveckling och ständiga förbättringar som ska bidra till säker vård, goda medicinska resultat och effektiva vårdprocesser.”

SÄKER HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Landstinget Blekinge skall ha en nollvision för undvikbara vårdskador. Patientsäkerhetsarbetet ska bli mer proaktivt och fokusera på identifiering av systembrister inom vården. Särskilt viktigt är att identifiera systembrister i övergången mellan primärvård, sjukhusvård och psykiatri. Riskanalyser och förebyggande åtgärder skall prioriteras. Det högst prioriterade arbetet inom området säker hälso- och sjukvård ska vara att förhindra utveckling och spridning av multiresistenta bakterier som allvarligt hotar sjukvårdens möjligheter till säker vård. Landstinget behöver förstärka patientsäkerhetsstrategin.

EFFEKTIV HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Effektiv vård betyder att insatta resurser leder till största möjliga nytta för patienten. För att uppnå detta krävs produktionsplanering och att vitala resurser utnyttjas optimalt. En systematisk verksamhetsutveckling och planering leder på sikt till minskad administration och därmed mer vårdtid. Ett processorienterat förhållningssätt utgår från patientens perspektiv och väg genom vården. Genom att ta bort onödiga händelser i en process samt fokusera på värde och tillgänglighetsskapande förändringar skapas mervärde både för patienten och verksamhetens personal. Hög tillgänglighet är ofta ett tecken på väl fungerande vårdprocesser.

REHABILITERING

Rehabiliteringsprocesserna måste få ett mycket större fokus och möjligheterna för kvalificerad medicinsk rehabilitering måste utredas. En snabbare återgång till ett så normalt liv som möjligt ger framförallt högre livskvalitet men även väsentligt lägre samhällskostnader. Här måste samarbetet mellan ansvariga myndigheter understrykas och utvecklas.

SAMVERKAN MED KOMMUNERNA

Vårdplanering, läkemedelsgenomgångar och projekt som säker hemgång måste ingå som en integrerad del av vårdprocesserna. Landstingets viktigaste samarbetspartner är kommunerna. För att säkerställa god samverkan behöver man en gemensam kunskapsutveckling. Landstinget måste

tillhandahålla spetskompetens och konsultstöd för att hemsjukvården skall fungera optimalt. En prioriterad verksamhet är samverkan mellan kommuner och landsting avseende gemensamt Hospice. Särskilt prioriterat är tillkomsten av ett länsgemensamt Hospice för att tillmötesgå ett berättigat och oavvisligt krav från patienter och deras anhöriga på ett värdigt omhändertagande i livets slutskede.

Barn och ungas hälsa är ett samlat ansvar för landstinget och kommunerna. Insatser för att stärka barn och ungas psykiska hälsa är viktiga. Det är därför av avgörande betydelse att både skolan, socialtjänsten, BUP och sjukvården samverkar fullt ut. Alliansen vill inrätta en särskild Barn- och Ungdomshälsa för att utveckla samarbetet med länets skolor och för att fungera som stödfunktion till BUP och ungdomsmottagningarna.

DIGITALISERING AV SJUKVÅRDEN

Blekinge ska ligga i framkant av digitaliseringen inom sjukvården. Vi har alla förutsättningar att i samarbete med näringslivet och högskolan ta fram, testa och implementera nya lösningar.

AKTIV KLINISK FORSKNING OCH UTVECKLINGSVERKSAMHET

Under 2017 behöver en tydlig forskningsvision fastställas med inriktning på i första hand klinisk forskning. En vårdcentral och en vårdavdelning ska ges möjlighet att fungera som testplattformar för klinisk forskning. En vårdcentral ska ges möjlighet att ansvara för implementeringen av modern It- teknik som ska göra arbetet enklare för personalen och

ge patienterna möjlighet att inte fysiskt besöka vårdcentralen. Projekten ska ske i nära samarbete med sjukvårdsrådgivningen 1177.

Patienter och personal ska via innovationsrådet som Alliansen vill införa kunna bidra med förbättringsmöjligheter i vården. Innovationsrådet ska ha ett nära samarbete med både näringsliv och högskola

Ett tvärvetenskapligt förhållningssätt ska vara grunden för tillvaratagandet av alla professioners kompetens för vårdens och patienternas bästa. All forskning och utveckling skall presenteras och implementeras där det är till uppenbar nytta. Ett förhållningssätt som medför att forskningsresultat och nya tekniska innovationer betraktas ur ett investeringsperspektiv skall införas. Investeringsfördelar kan vara av både ekonomisk karaktär men även förbättrad arbetsmiljö, klimat- och miljöskäl eller ren patientnytta.

Hälsoval Blekinge måste utvecklas i linje med Framtidens Hälso- och Sjukvård. Det måste bli tydligt i Hälsoval Blekinge att primärvården får ett allt större ansvar för första linjens vård. Det måste tydliggöras att specialistkompetens ska föras närmare patienterna attså finnas på vårdcentralerna.

Ett medborgerligt förtroende för vården bygger på hög tillgänglighet, bra kvalitet och delaktighet för patienterna i vårdens utformning. En särskild samordningsgrupp bör införas för att överbrygga förvaltningsgränser i uppdragets utformning. Allt för att tydliggöra patienternas bild av vården som logisk, enkel och tillgänglig.

Avancerad Sjukvård i Hemmet (ASIH) måste utvecklas till en viktig och naturlig del av hälso- och

sjukvården. Av särskild vikt är att vårdprocesserna är likvärdiga och därmed jämlika i hela länet.

Mobila team behöver utvecklas, allt för att i längsta möjliga mån förhindra onödiga besök på sjukhus eller i primärvården.

Dessutom vill vi framhålla vikten av årligen återkommande utbildning i bemötande och förhållningssätt i mötet med patienter.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Landstinget ska vara en attraktiv arbetsplats där många vill arbeta, studera och forska. Nya medarbetare skall erbjudas en bra introduktion såväl i yrkesrollen som i organisationen. Det skall finnas en långsiktig personalplanering. Detta skapar i sin tur medarbetare som är goda företrädare för verksamheten. Alla ledande tjänster skall alltid utannonseras externt. Det är också väsentligt att ta tillvara seniora medarbetares yrkeskompetens och stimulera personer med nyckelkompetens till arbete efter 65 år. Det kan till exempel handla om att erbjuda flexibel arbetstid men också att tillvarata kunskaper genom handledning, utbildning och mentorskap för yngre medarbetare. Kompetensen behöver ständigt uppdateras utifrån ny teknologi och forskning för att utveckla och förnya verksamheten. Alla som vill arbeta heltid skall erbjudas den möjligheten.

NYTT JOURNALSYSTEM

Alliansen vill att landstingets nya journal- och informationssystem ska vara utformat så att personal inom all vård, inklusive kommunal, lätt ska kunna överblicka, navigera och utläsa all relevant information i ett enda system utan hinder. Detta sparar tid för både personal och patienter. Patientsäkerheten och beslutsstödet för personalen stärks påtagligt med ett sömlöst system.

8. NÄMNDERNAS UPPDRAG

Styrelse och nämnder anger i sina verksamhetsplaner hur man under det kommande året ska verkställa det uppdrag som fullmäktige beslutat om. Landstingsfullmäktige är landstingets beslutande organ. Dessa verksamhetsplaner är en utgångspunkt för styrelsens och nämndernas politiska processer. Att hälso- och sjukvården är samordnad och fungerar som en helhet är en fråga om trovärdighet gentemot länets befolkning och en viktig kvalitetsfråga för patienterna.

Det är av största vikt att samtliga nämnder delar bilden av hälso- och sjukvården som en helhet, där de ser och utför sina uppdrag som en del och alltid planerar för patientens bästa hela vägen genom vården. Det är också av yttersta vikt att nämnderna har förståelse för varandras verksamhetsområden och har en tät dialog sinsemellan.

Vi ser positivt på förändringen att all hälso- och sjukvård samlas under en nämnd från och med 2019. Många patienter berörs av flera olika nämnders verksamheter och patienten ska aldrig hamna i kläm för att den politiska ledningen inte klarar av att samarbeta på ett klokt sätt mellan de olika verksamhetsområdena. Nämndernas ansvarsområden fastställs i respektive nämnds reglemente. Nämnden ansvarar för att tillgängliga resurser används på bästa sätt för att uppnå de uppsatta målen. För att säkerställa att verksamheterna bedrivs effektivt är det viktigt att följa upp kvaliteten i verksamheten såsom måluppfyllelse i förhållande till insatta resurser.

BLEKINGESJUKHUSET

Nämnden för Blekingesjukhuset ansvarar för den specialiserade somatiska vården där nämnden ska fördela och styra hälso- och sjukvården på Blekingesjukhuset inom de ramar som landstingsfullmäktige har beslutat.

POLITISKA BESLUT

Politikerna ska inför varje beslut ställa sig frågan hur värdet ökar för patienten och vårdpersonalen och hur vårdkvaliteten och patientsäkerheten blir bättre. Blekingesjukhuset ska i högre grad vara ett teambaserat sjukhus. Teamarbetet inom vården har en stor potential för patientens hälsa och upplevelse av delaktighet är också ett sätt att gynna personalens utveckling och hälsa.

PERSONCENTRERAD VÅRD

En mer personcentrerad vård ska successivt införas på BLS. Personcentrerad vård fokuserar på patienten, närstående och sjukvårdspersonalen. Omställningen innebär ökat inflytande och ansvar för patienten med bibehållen integritet. Patienter och eventuella närstående är aktiva i planering och genomförande av hälsoplanen.

MÖTEN MELLAN PATIENT OCH MEDARBETARE

Goda möten mellan patient och vårdpersonal kan ge patienten kraft att gå vidare. Patientnämndens statistik visar att det finns goda förbättringsmöjligheter. Patientansvarig sjuksköterska och undersköterska ska successivt införas.

VÅRDSKADOR

En satsning på att reducera vårdskador minskar mänskligt lidande och onödiga vårdkostnader. Personalen ska ges möjlighet till utbildning kring undvikbara vårdskador.

DE TVÅ SJUKHUSEN

De båda sjukhusen i länet bör ha fokus på olika ansvarsområden. Det krävs en bättre information för att få patienterna att söka vård på rätt vårdnivå. BLS ska i högre grad införa vård och omvårdnad utifrån bästa tillgängliga kunskap.

TRAUMAAKUTEN

Den högspecialiserade traumaakuten måste organiseras och bemannas så att väntetiderna minimeras. Mottagningen ska på sikt bemannas med akutläkarspecialister för snabbare bedömning och särskilda barntraumateam prioriteras. Utveckling av teamarbetet med fasta team bör påskyndas.

AMBULANSER

Ambulanser ska uteslutande användas till det de är avsedda för, transporter av svårt sjuka patienter. Kompetensen och utrustningen i landstingets ambulanser måste uppgraderas till en nivå som gör det möjligt att påbörja behandling på platsen. Ambulanserna ska utgöra traumakutens första insats. Det ska finnas tillräckligt med ambulanser för att kunna leva upp till kravet på 90 % inställelse inom 15 minuter för prio 1-larm i hela länet.

HOSPICE

En prioriterad verksamhet är samverkan mellan kommuner och landsting avseende gemensamt Hospice. Särskilt prioriterat är tillkomsten av ett länsgemensamt Hospice för att tillmötesgå ett berättigat och oavvisligt krav från patienter och deras anhöriga på ett värdigt omhändertagande i livets slutskede.

PRIMÄRVÅRD

Nämnden för primärvård och tandvård ansvarar för den offentliga primärvården och folktandvården och ska styra och leda de verksamheterna utefter de resurser som landstingsfullmäktige har beslutat om.

Alliansen anser att primärvården måste utvecklas för att vården ska verka nära medborgarna i Blekinge.

HÄLSOVALET

Fortsatt utveckling och nya satsningar inom Hälsovalet är viktigt och vi kommer se över om fler uppgifter kan lyftas in respektive tas bort från hälsovalet. Ett fortsatt fokus på att attrahera nya allmänläkare och minska på hyrläkarna ser vi som en självklarhet.

Förebyggande hälsovård genom hälsosamtal med patienterna om levnadsvanor är något som Alliansen kommer att göra obligatoriskt. Varje vårdcentral ska utöver ordinarie uppdrag ha möjligheten att profilera sig inom speciella intresseområden. Vi kommer genomföra ett utökat hälsoval. Gynekologi, ortopedi och geriatrik liksom audionomer och fotvårdsspecialister kan komma in i primärvården. Vi kommer även öppna upp för enklare röntgen och dagkirurgi. Primärvården får då ett större ansvar och patienten ges en utökad möjlighet att få vård hos en och samma vårdgivare. Det är en viktig förbättring för framför allt äldre med många diagnoser.

Att skapa kortare väntetider för ett större antal diagnoser ger landstinget bättre förutsättningar att klara vårdgarantin och därmed ta del av statens stimulansmedel. Vi kommer även öppna för möjligheterna att alla primärvårdsmottagningar kan ingå i hälsovalet som självständiga och fristående enheter i form av egna bolag. Ett utökat hälsoval

bör även gälla delar av den sjukhusbundna specialistvården för att även där ge valmöjligheter för medborgarna. Detta kan göras genom att man tar in till exempel en ortoped eller ögonläkare efter behov istället för att skicka patienterna till Blekingesjukhuset. Detta ökar tillgänglighet och minskar väntetiderna och även remissflödet minskar. Det ger också personalen större möjligheter i sitt val av arbetsgivare. Inom hälsovalet kommer mobila team utvecklas vidare under Alliansens ledning. Blekingesjukhuset har fått fler patienter i och med den åldrande befolkningen och därmed ökar efterfrågan på vård. Dessa patienter bör omhändertas av primärvården så långt det är möjligt. Vi kommer också att inrätta ett mobilt sjukvårdsteam genom Hälsovalet, som kan nås via 1177 dygnet runt. För patienten och anhöriga skulle detta innebära en större trygghet och en lugnare vårdssituation då man kan få vård i hemmet.

KVINNOHÄLSOVÅRD

Det är dags att på allvar fokusera på kvinnors hälsa och kvinnosjukdomar. Vi vill därför införa hälsomottagningar för kvinnor. Alltför länge har vårdnormen utgått från män, deras behov och fysiska förutsättningar. Vi vill börja med att göra en satsning på särskilda mottagningar direkt riktade till kvinnor i alla åldrar för att möta deras funderingar och fysiska förändringar under olika perioder i livet. Kvinnor behöver kontakt, rekommendationer och stöd i alla livets skeden av personal med kompetens inom detta område, från den unga kvinnan till den äldre kvinnan.

SPECIALISTKOMPETENS

Primärvården behöver även förstärkas med kuratorer, beteendevetare, psykiatrisjuksköterskor och psykologer. Speciellt med tanke på den ökade mängden människor som lider av stress och utmattningssymptom. Då kan man ge snabbare hjälp men även förebygga. Vi kommer också att arbeta för att barn och ungdomar får större tillgång till första linjens kuratorer för lättare besvär som inte behöver tas till barn- och ungdomspsykiatri.

I samverkan med kommunerna bör så kallade barnahus byggas upp i länet. Barnahus är en plats där polis, socialtjänst, barnläkare och barn- och ungdomspsykiatri arbetar tillsammans med barn som blivit utsatta för brott, våld eller övergrepp. Lokalerna är barnanpassade och alla som träffar barnen är speciellt utbildade för det.

En ytterligare utveckling av demensvården ska stödjas. Dessutom bör familjecentraler införas i varje kommun.

UNGDOMSMOTTAGNINGAR

Vi behöver öka uppmärksamheten på ungdomars livsvillkor och förstärka den förebyggande verksamheten och behandlingen av psykisk ohälsa hos unga. Här gör ungdomsmottagningarna ett viktigt arbete då de ofta är första anhalt för ungdomar som inte mår bra av någon anledning. Alliansen kommer se till så att ungdomsrådet får ett tydligare mandat och en ekonomi för att klara av att möta ungdomar med psykisk ohälsa och på så sätt också tydliggöra vilka satsningar som behöver göras för att möta detta ökade behov hos ungdomar.

FÖREBYGGANDE HÄLSOVÅRD

Vi får ständiga rapporter om ökad vårdproduktion. Man arbetar intensivt inom vården för att effektivisera samtidigt som man håller hög kvalitet och utbudet av behandlingar ökar. Men den bästa vård är den som aldrig behöver ske. Vi måste vända trenden så att vi ytterligare kan satsa på kvalitet och nya metoder, istället för mängden utförda vårdinsatser. Nyckeln ligger i det förebyggande arbetet. Här ligger den stora utmaningen inför framtiden, det är glädjande att man nu tagit fram en länsövergripande folkhälsoplan.

FLYKTINGSITUATIONEN

Landstinget behöver skapa en utökad beredskap för att möta ett sannolikt större behov av behandling av posttraumatisk stress hos såväl barn som vuxna. Många kommer till vårt land med mycket starka och traumatiska upplevelser som ger sig till känna i ett sekundärt skede.

1177

Medborgarnas naturliga första kontakt med vården ska vara sjukvårdsrådgivningen 1177. Denna funktion behöver förstärkas inom en rad områden. Bemanningen behöver förstärkas för att korta svarstider ska kunna erbjudas dygnet runt. Tekniska lösningar ska erbjudas så att personalen på 1177 kan, om så behövs, boka tider på respektive vårdcentral direkt vid samtalet. Digitaliseringen av landstinget ska innebära att medborgarna ska kunna sköta all kontakt med vårdgivaren via nätet. För den som inte kan eller av andra skäl inte klarar att kommunicera via nätet, utgör 1177 en självklar kompletterande service för den som så behöver. Allt i syftet att göra medborgarens väg genom vården så enkel och smidig som möjlig. Kopplingen mot övergången till personcentrerad vård är uppenbar och en självklar del av en sammanhållen vårdkedja.

TANDVÅRD

Vi vill satsa på förebyggande tandvård för både barn och vuxna där hälsosamtalen spelar en viktig roll. De äldres tandhälsa behöver särskilt uppmärksammas. Det är vanligt att äldre har problem med mun och tänder. Dålig munhälsa kan ge upphov till andra sjukdomar. Därför är det viktigt att se helheten och ge en bra tandvård till våra äldre. Land-

stinget måste satsa mer på att samverka med kommunerna om den uppsökande verksamheten och förbättra informationen så att man når alla som har ett varaktigt behov av tandvård. Alla som har rätt till tandvård ska också få det i ett tidigt skede. Tillströmningen av asylsökande som har rätt till tandvård har ökat både vad gäller vuxna som har rätt till akuttandvård och barn som har rätt till barntandvård. Det behövs nu ytterligare samverkan mellan Folk tandvården och privattandläkarna för att undvika längre väntetider för Folk tandvårdens patienter. Folk tandvården agerar till stor del på en marknad genom att bedriva exempelvis vuxentandvård och ska därför i högre grad vara en lönsam verksamhet för landstinget.

FOLKHÄLSA

En förbättrad folkhälsa skulle innebära att vårdbehovet minskar. Folkhälsoarbete handlar om att med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser åstadkomma en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Detta måste ske i nära samverkan med länets kommuner. Inom folkhälsoarbetet måste det alltid råda ett delat ansvar mellan den enskilde och samhället. Ytterst är det den enskilde individen som ansvarar för sin hälsa. Här måste livsstilens betydelse framhållas.

Landstinget måste utarbeta effektiva verksamhetsmetoder i sitt sjukdomsförebyggande arbete för att få ner ohälsotalet.

Folkhälsosamtal ska tas upp med primärvårdens patienter angående kost, rökning, alkohol och andra droger dessutom bör vikten av motion poängteras.

Samverkan mellan landstinget och länets kommuner är viktigt beträffande barn och ungdomars hälsa och är något som vi i Alliansen kommer att arbeta aktivt med.

Flera ideella organisationer är engagerade i folkhälsoarbetet. Deras kompetens måste tas tillvara och deras verksamhet stödjas.

PSYKIATRI

Nämnden för psykiatri och habilitering ansvarar för barn- och ungdomspsykiatri, habiliteringen, den läns gemensamma psykiatri samt vuxenpsykiatri och ska styra och fördela ramar för dessa verksamheter utefter de ramar landstingsfullmäktige beslutat om.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället. Allt fler mår sämre och söker vård, såväl barn, tonåringar, unga vuxna, vuxna och äldre. Den enskildes lidande liksom höga samhällskostnader till följd av produktionsbortfall och långa sjukskrivningar är tunga argument för en ökad satsning inom området.

VUXENPSYKIATRI

Det är viktigt med tidig vård, risken är annars att vårdbehov och samhällskostnaden ökar. Första linjens vård ska utvecklas och stärkas, primärvården ska ges möjligheter till att ge tidig vård. Vuxna i Blekinge med ätstörningsproblematik behöver ges en bättre vård än vad som är fallet idag.

BARN- OCH UNGDOMSPSYKIATRI

Barn- och ungdomspsykiatri gör ett gott arbete. BUP ska även framöver bemanna verksamheten med egen personal. Alliansen ska inrätta en länsöverskridande barn- och ungdomshälsa med närhet till dessa mottagningar för alla barn. Det ska vara enkelt för barn och ungdomar och deras

föräldrar att få tidig kontakt för att kunna avhjälpa problemen. Patienttrycket på BUP kan på så sätt minska och mer fokus kan läggas på allvarliga patientbehov. Det ska satsas mer även på behandling av unga med ätstörningar.

BEROENDEVÅRD

Beroendevården är pressad, dock ska ingen bli nekad vård. I första hand kopplar man beroendevård till alkohol och narkotika men det finns flera problemområden. Behandling av läkemedelsmissbruk och dopning ska förstärkas. Även spelmissbruk ska uppmärksammas.

Beroendeenhetens bemanningssituation ska ses över med anledning av att antalet besökare ökar kraftigt.

HABILITERINGEN

Habilitering är ett område som ska öka individernas livskvalité med modern teknik och Landstinget Blekinge ska tillhandahålla hjälpmedel. Individen ska också själv kunna välja vilket hjälpmedel som passar bäst, även om det innebär egenfinansierade tillägg. Vill man ha ett speciellt hjälpmedel ska man ha möjlighet att kunna beställa det och bidra med mellanskillnaden. Verksamheten ska bemannas, organiseras och bedrivs i ändamålsenliga lokaler för patientsäkerhet och god arbetsmiljö. Fokus ligger på patientens säkerhet och integritet. Psykiatri och habiliteringsvårdens lokalbehov behöver en total översyn och dimensioneras utifrån dagens prognostiserade behov.

PATIENTNÄMNDEN

Patientnämndens verksamhet är obligatorisk och huvuduppgifterna är att hjälpa patienter att få den information de behöver för att kunna ta tillvara på sina intressen i hälso- och sjukvården. Den ska också främja kontakterna mellan patienter och vårdpersonal samt rapportera iakttagelser och avvikelser av betydelse för patienterna till vårdgivare och vårdenheter.

Synpunkter och klagomål på vården kan patient och anhöriga anmäla till Patientnämnden. Detta är en fristående opartisk instans vars arbete regleras av lagen om patientnämndsverksamhet.

Nämnden är vald och underställd landstingsfullmäktige. Patientnämndens arbete är en del av patientsäkerhetsarbetet. Med patientsäkerhet menas i lagens mening skydd mot vårdskada. Med vårdskada avses lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården. De klart vanligaste ärendena till Patientnämnden

handlar om brister i bedömning och behandling samt brister i empati och bemötande. Mellan åren 2014 och 2015 har antalet inkomna ärenden ökat med 19 % till 507 stycken. Myndigheten för vård och omsorgsanalys har i en rapport funnit att en fjärdedel av alla patienter hade velat lämna ett klagomål men endast 40 % av dessa har framfört ett. Av dessa har 30 % vänt sig till berörd vårdenhet, medan 7 % har vänt sig till patientnämnd. Av detta enkätresultat kan man dra slutsatsen att antalet klagomål skulle kunna vara betydligt större. Utifrån detta kommer Alliansen möjliggöra för fler att framföra sina åsikter genom förbättrade kommunikationsvägar samt utforma förbättringsåtgärder utifrån de synpunkter som framkommit från patienter och närstående.

- Bättre information gällande återin sjuknande.
- Bättre information om normala samt avvikande symtom efter operation.
- Viktigt med lika vård och bemötande oavsett bakgrund.
- Möta alla patienter förutsättningslöst.
- Uppföljande samtal från vården till efterlevande.
- Tydlighet i vilken personal som ger besked om vad.
- Ge inte besked per brev eller telefon.
- Ge patienten förutsättningar att förstå vårdens val av behandling.

PATIENTFÖRSÄKRING

För patienter som vårdas av landstingen, regionerna eller vårdgivare med landstingsavtal gäller patientförsäkringen LÖF. (Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag). Genom patientförsäkringen kan patienterna få ersättning om de skadas i vården. Enligt patientskadelagen lämnas ersättning om skadan hade kunnat undvikas vid vård och behandling av erfaren specialist. Man kan inte erhålla ersättning enbart för att behandlingen inte leder till önskat resultat.

SAMVERKANSNÄMNDEN – HJÄLPMEDEL

Samverkansnämnden består av länets fem kommuner samt Landstinget Blekinge och den arbetar för att länets invånare ska erbjudas hjälpmedel av olika slag utefter olika behov. Hjälpmedelscentralen har hand om större delen av länets hjälpmedel och betjänar både landstinget och länets kommuner. Hjälpmedelscentralen har nu börjat hantera fler och fler av Blekingesjukhusets hjälpmedel, som till exempel synhjälpmedel och hörapparater. Detta ser vi positivt på då vi anser att det är klokt att alla hjälpmedel finns på samma ställe då det underlättar

tar för medborgarna så att de vet vart de ska vända sig.

SAMVERKANSNÄMNDEN

Landstinget Blekinge och Landstinget Kronoberg samarbetar kring klinisk mikrobiologi. Samarbetet sköts genom samverkansnämnden, som ska se till att styrningen och ledningen av den gemensamma kliniken fungerar.

FOLKHÖGSKOLAN

Nämnden för folkhögskolan ska leda verksamheten på folkhögskolan utefter de medel landstingsfullmäktige har beslutat om.

All bildning är hälsofrämjande varför vi anser att Folkhögskolan har en viktig roll att fylla. Att bedriva förebyggande och rehabiliterande verksamhet är en av Landstingets stora uppgifter. All verksamhet på skolan genomsyras av demokrati-, livsstils- och jämställdhetsfrågor.

Under hösten 2016 startade ”Snabbspår för nyanlända med vårdutbildning” på skolan för att påskynda validering och lösa en del av den personalbrist vi upplever idag.

9. LANDSTINGSSTYRELSEN

Enligt reglementet för landstingsstyrelsen är styrelsen landstingets centrala organ för ledning av landstingets ekonomiska förvaltning, personalpolitik, lokalförsörjning, investeringar, upphandlingar, patientsäkerhet, miljö, folkhälsa, hälsoval och regionsjukvård. Av reglementet framgår att landstingsstyrelsen bland annat ska:

- leda, styra och samordna förvaltningen av landstingets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.
- uppmärksamt följa de förhållanden som kan inverka på utvecklingen av den verksamhet som bedrivs eller finansieras av landstingets nämnder och företag och landstingets samlade ekonomiska ställning.
- svara inför fullmäktige att landstinget har en god ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att styrelsen har ett planeringsansvar för Landstinget Blekinges totala resursutnyttjande och att Landstinget Blekinges olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål.

Styrelsen ska utifrån ett befolkningsperspektiv följa och analysera behov och utvecklingstendenser av betydelse för hälso- och sjukvården. Styrelsen har ett övergripande planeringsansvar för hälso- och sjukvården och ska beakta sjukvårdsfrågor lokalt, regionalt och nationellt.

UPPSIKTSPLIKT I PRAKTIKEN

Näst efter landstingsfullmäktige har landstingsstyrelsen den starkaste ställningen i den kommunala organisationen. Landstingsstyrelsen har en särställning bland nämnderna genom att lagstiftaren förutsätter att den har en ledande och samordnande roll. Med landstingsstyrelsens ledande ställning följer att den har till uppgift att skaffa sig en överblick över hela kommunalförvaltningen. Landstingsstyrelsen har också uppsikt över kom-

munalförbund som landstinget är medlem i samt hel- eller delägda företag. Detta innebär inte att landstingsstyrelsen är någon "övernämnd" med maktbefogenheter över nämnderna.

Uppsiktsplikten är begränsad till att göra påpekanden och lämna råd och anvisningar. Om det bedöms att någon form av ingripande behövs måste styrelsen vända sig till fullmäktige som är det enda beslutande organet som kan ålägga nämnderna att utföra vissa uppgifter. Landstingsstyrelsen ska utifrån uppsiktsplikten:

- övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs.
- se till att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten och ekonomin utvecklas och vilka åtgärder som vidtas i syfte att korrigera eventuella avvikelser.
- övervaka att nämndernas interna kontroll är tillräcklig.
- löpande utvärdera och utveckla landstingets interna ekonomi- och verksamhetsstyrning.
- ansvara för att överläggningar med nämnderna och dess presidier genomförs.
- ha en löpande uppsikt över verksamhet i de företag och stiftelser som landstinget helt eller delvis äger eller annars har intresse i.
- ge ägardirektiv till sådana företag.
- se till att rapportering sker till fullmäktige från de kommunalförbund som landstinget är medlem i för att övervaka nämndernas arbetsgivar- och arbetsmiljöarbete. Som ett led i landstingsstyrelsens uppsiktsplikt kommer nämndernas presidier att kallas till regelbundna träffar för uppföljning av nämndernas verksamheter.

HÄLSOVAL

Landstingsstyrelsen ansvarar för hälsovalets regelverk, budget och uppföljning. Gemensamma stöd- och servicefunktioner Enligt reglementet ska styrelsen utfärda riktlinjer för Landstinget Blekinges gemensamma stöd- och servicefunktioner. Grunduppdraget är att:

- medverka till att landstinget ska kunna utföra en patientsäker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård.
- skapa bättre förutsättningar för patientsäker hälso- och sjukvård genom ett samlat ansvar och ett proaktivt agerande.
- inom ansvarsområdet i första hand arbeta utifrån ett koncernperspektiv och se till helheten och utveckla huvuduppgifterna både i dagligt och strategiskt perspektiv till fördel för hela landstinget.

FORSKNING OCH UTVECKLING

Styrelsen ansvarar för övergripande frågor om forskning och utveckling inom Landstinget Blekinges samtliga verksamhetsområden.

LANDSTINGSDIREKTÖRENS STAB

Landstingsdirektörens stab har på uppdrag av Landstingsstyrelsen ett strategiskt övergripande ansvar gällande ledning, styrning, utveckling och uppföljning av landstingets samtliga verksamheter. Stabsfunktionen behöver utvärderas.

LANDSTINGSSERVICE

Landstingsservice är en viktig del av sjukvården. En väl fungerande landstingsservice som stöttar och servar sjukvården ger möjligheter till bättre vård. Idag ingår områdena mat, IT, vårdnära servicetjänster, städ och såväl inre som yttre fastighetsskötsel och nybyggnation i Landstingsservices uppdrag. En genomgång av de områden som idag ligger under Landstingsservice skall göras och alla delar ska utvärderas var för sig för att man skall kunna se om vissa delar ska utökas och andra kan konkurransutsättas. Principen om interndebitering mellan Landstingsservice och förvaltningarna måste utvärderas och prövas.

Möjligheten att placera landstingets fastigheter i ett separat bolag ska övervägas. Miljöplanen ska följas när det gäller upphandlingar till byggnader.

IT I VÅRDEN

Alliansen vill öka takten i digitaliseringen av vården. Digitaliseringen är ett redskap att öka valfriheten för våra medborgare, minska köerna till både slut- och primärvård, skapa en ökad tillgänglighet och flytta vården närmare människor genom en kraftig satsning på digitalisering av landstinget Blekinge.

Vårdpersonal tvingas tillbringa allt mer tid vid tangentbordet på grund av bristfälliga stödsystem vilket medför allt mindre tid för att ta hand om patienter. Detta måste åtgärdas för att skapa mer patienttid. Landstinget ska alltid utgå från användarna, alltså vårdpersonalen och patienterna, när nya system ska införas.

Alliansen vill i och med detta se en digitalisering av vården. Enligt rapporter vi har tagit del av kan sjukvården effektiviseras med 25 % genom att bli bättre på digitalisering. E-hälsosatsningar är ett måste om hälso- och sjukvården ska klara av sitt framtida uppdrag och kunna erbjuda högkvalitativ vård till alla. De ökar patientens inflytande och insyn i sin egen vårdssituation, medför att vårdpersonalen kan fokusera på rätt arbetsuppgifter och underlättar vardagen för såväl våra patienter som våra medarbetare.

Utbyggnad och ökat användande av 1177 mina vårdkontakter är prioriterat för oss samt prioritera arbetet med NPÖ (nationell patientöversikt). Om relevant information finns tillgänglig för samtliga vårdinstanser där en viss patient finns ökar kvalitén och säkerheten samt minskar dubbelarbete och ökar samplanering mellan vårdgivare.

Alliansen vill arbeta vidare med utveckling av landstingets interna och externa kommunikation, email, sms, online chatt med kundservice och 1177 med mera. Hur vi kommunicerar med våra medborgare ska bli en prioriterad del i vårt arbete för att öka tillgängligheten och informationen till våra medborgare.

10. HÅLLBAR UTVECKLING

Landstinget Blekinge ska bidra till en hållbar utveckling, det vill säga en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. I Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan finns målområden, mål och arbetssätt för detta. Planen är beslutad i bred politisk enighet och gäller 2014-2024 med aktualisering varje mandatperiod.

Det är mycket positivt med samsyn och långsiktighet inom detta område som är så viktigt för vår gemensamma framtid. Nu står vi redan inför det fjärde planåret. Miljö- och hållbarhetsplanens klimatmål är att klimatpåverkan från tjänsteresor, egna transporter, köldmedia, lustgas, anestesigas samt el och värme ska vara 20% lägre 2018 än vad de var 2013. Vid klimatmötet COP21 i Paris i december 2015 nådde världens ledare en överenskommelse. För att på bästa sätt göra allt vi kan för att Parisöverenskommelsen ska uppfyllas vill vi i Alliansen komplettera detta med följande nya mål:

- Landstingets verksamhet ska vara fossilutsläppsfria och helt klimatneutral senast 2024. Vi ska omgående kartlägga utsläppen och hantera dem fram till 2024.
- En annan mycket viktig fråga är miljö- och hållbarhetsanalys inför beslut. Alla beslut som fattas i landstinget som rör miljö och hållbarhet ska alltid miljökonsekvensbeskrivas. Landstingsstyrelse och nämnder ska från och med 2019 ha en stående punkt för uppföljning av detta arbete på varje möte.

- Vi kommer de närmaste åren att genomföra mycket stora investeringar i vårt byggnadsbestånd. Här finns stora möjligheter att bygga resurseffektivitet och långsiktigt. Certifikat på guldnivå enligt certifieringssystemet Miljöbyggnad eller platinanivå enligt LEED anser vi vara en rimlig ambitionsnivå vid landstingets byggnadsinvesteringar.

- Slutligen vill vi lyfta fram miljö- och hållbarhetsplanens målområde Livsmedel. Vi vill komplettera detta område med ett arbete där vi ökar möjligheten att kunna servera mat från lokala producenter. Ett exempel är att vi skulle vilja ha möjlighet att köpa otvättad potatis. Otvättad potatis måste enligt gällande regler skalas i avskilt utrymme, vilket kräver viss ändring i våra kök. Detta vill vi utreda. En annan viktig åtgärd är att göra uppdelade upphandlingar. Köp ägg för sig och äpplen för sig. Med smart upphandling av "Den goda måltiden" förenas ansvar för folkhälsa, djurskydd, miljö och näringslivsutveckling med ren beredskapspolitik.

Sammanfattningsvis ska Landstinget Blekinge under Alliansens ledning bedriva ett kraftfullt miljöledningsarbete som minskar verksamhetens miljöpåverkan, allt i enlighet med beslutad och uppdaterad Miljö- och hållbarhetsplan.

Med ett Alliansstyrt landsting säkrar vi det politiska ledarskap som krävs för att kunna nå våra mål.

11. EKONOMI

"Perspektivet ekonomi ska beskriva hur landstinget ska hushålla med tillgängliga resurser på allra bästa sätt för att skapa en stark ekonomi som ger rimlig handlingsfrihet"

EN EKONOMI SOM GER HANDLINGSFRIHET

Balans i den löpande ekonomin är en förutsättning för att klara ändrade förutsättningar i verksamheten.

För att skapa handlingsfrihet ska landstinget ha ett positivt resultat (överskott) som på sikt innebär att en buffert uppnås i form av ökat eget kapital och avsättning till resultatutjämningsfond. Det ekonomiska resultatet ska också säkerställa framtida behov av pensionsutbetalningar, ny- och återinvesteringar i fastigheter och utrustning samt kompetensförsörjning.

Verksamheten ska vara anpassad till den aktuella intäktsnivån. Landstingets intäkter i form av skatter och statsbidrag utgör den ekonomiska ramen för omfattningen och inriktningen för den verksamhet som landstinget kan erbjuda blekingarna.

Samtliga nämnders och produktionsenheters resultat och egna kapital ska årligen vara noll eller större. För att landstinget ska kunna uppnå en ekonomi som ger handlingsfrihet är det avgörande att nämnder och produktionsenheter inte förbrukar mer resurser än vad som är tillgängliga inom ramen för avtalsåttningar och/eller budget.

Införande av nya metoder, verksamheter och investeringar får inte ske utan medvetna beslut där hänsyn är tagen till landstingets prioriteringar och ekonomi. Detta gäller även vid förändringar av indikationer

för etablerade behandlingsmetoder och andra kvalitetsförbättringar som innebär en ökad kostnad. För att kunna påvisa effekter av förändringar krävs bra beslutsunderlag som bygger på god kännedom om resursåtgången för enskilda prestationer/processer.

För att kunna följa och styra ekonomin måste den ekonomiska redovisningen vara korrekt, lättbegriplig, lättillgänglig och aktuell. Den ska kunna anpassas i nödvändig utsträckning så att ansvariga på olika nivåer får nödvändig information för sin styrning.

LÅNGSIKTIGT HÅLLBAR EKONOMI

En del i det ekonomiska ansvaret innebär att säkerställa att verksamheten har en god ekonomi på lång sikt. En ekonomi som är hållbar över tid präglas av medvetna beslut om anpassningar för att möta framtida förändringar. Genom att skaffa sig kunskap om ekonomiska svagheter och styrkor kan agerande idag leda till en mer hållbar situation i framtiden. Utgångspunkten är att varje generation ska bära kostnaderna för den hälso- och sjukvård som generationen beslutar om och själv konsumerar. Därför är det mycket angeläget att landstinget uppnår och behåller en så god ekonomi så att den inte belastar kommande generationer.

En hållbar ekonomi ger möjlighet att klara anpassningar från högkonjunktur till lågkonjunktur utan drastiska åtgärder. Landstingets skatteintäkter påverkas negativt vid konjunkturedgångar eftersom blekingarnas beskattningsbara inkomster då ökar långsamt. Behovet av hälso- och sjukvårdssatser kvarstår även under en lågkonjunktur. Om reduceringar och omställningar i verksamheten

måste genomföras hastigt får detta negativa effekter för patienterna. Snabba omställningar kan även få negativa effekter på organisationen som helhet och för den enskilda medarbetaren.

KOSTNADSEFFEKTIV VERKSAMHET

Ett självklart krav är att landstingets utnyttjar tillgängliga resurser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i regionens regi eller av privata entreprenörer.

Det är viktigt att landstinget utvecklar metoder för en ekonomi som medger kostnadsjämförelser och som stödjer processororienterad verksamhetsutveckling. Kunskap om kostnad för resultat, diagnos/sjukdomsgrupp och för enskilda prestationer är därför nödvändig om det ska vara möjligt att bedöma om en verksamhet, process eller en prestation är kostnadseffektiv. Möjlighet till jämförelser över tiden och med andra landsting och vårdgivare är en annan viktig källa till kunskap om vilka effekter förbättringsarbete gett i form av ökad kostnadseffektivitet.

Ekonomiska ersättningssystem är ett av flera verktyg som genom sin utformning kan understödja en effektivitetsutveckling. Landstingets inriktning är att utveckla ersättningssystem, både internt inom regionens verksamhet och gentemot privata vårdgivare som är utformade för att stödja måluppfyllelsen i uppdraget och främja en god effektivitet.

Av ekonomiska skäl bör läkemedelsupphandling ske centralt.

KOSTNADSSTYRNING

En ansvarsfull styrning av ekonomin krävs för att alla satsningar skall finansieras och gemensamma skattepengar används på bästa sätt.

Genom att använda det viktiga styrinstrumentet kostnad per patient (KPP) vet vi vad verksamheten kostar innan vi tar beslut. På så sätt kan vi också styra ekonomin på ett mer trovärdigt och hållbart sätt.

Vi införandet av nya metoder eller läkemedel skall samtidigt fattas beslut om utfasning av det som ersätts.

En förutsättning för allmänhetens tilltro till vården är att resurserna tillvaratas på ett ansvarsfullt sätt. Misshushållning måste så långt det är möjligt undvikas.

Medborgarna sätter sin tilltro till vården genom att betala landstingsskatt. Förväntan är därför stor för att varje medarbetare inte bara levererar god vård i tid utan också tar ansvar för våra gemensamma medel.

Det vilar därför ett särskilt ansvar på varje chef att respektera gällande budget och lösa sin uppgift inom de ramar som står till förfogande. Budgetarbetet ska ske i samförstånd mellan den politiska ledningen och verksamheten. Alliansen lägger stor vikt vid att fattade beslut gäller och inte kan vara föremål för alternativa tolkningar. Vi har mycket stort förtroende för våra chefer och medarbetare.

BUDGET

BUDGET Alliansen 2018-2020

Skattesats 11,19

Alla belopp i mnkr

	1,025	1,020	1,025
Mnkr	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020
Verksamhetens intäkter	783,6	751,2	715,8
Verksamhetens kostnader	-5 513,5	-5 657,5	-5 789,9
Avskrivningar	-200,0	-200,0	-200,0
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettoresultat	-4 930,0	-5 106,3	-5 274,1
Skatteintäkter	3 625,7	3 750,3	3 896,1
Statsbidrag	1 323,8	1 385,4	1 436,1
Finansiella intäkter	48,8	48,8	48,8
Finansiella kostnader	-46,2	-53,7	-82,3
Summa finansiella poster	4 952,1	5 130,8	5 298,7
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	22,1	24,5	24,6

YRKANDE

Alliansen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att: fastställa landstingsplan för 2018-2020 och budget med ekonomisk plan för 2018 enligt ovanstående

Alexander Wendt (M)

Lars Karlsson (C)

Nils Ingmar Thorell (L)

Inga Lill Siggelsten Blum (KD)